

Luc Vanderelst, projectleider Vlaamse Rand bij Vlaamse Landmaatschappij (VLM)

Drie belangrijkste verwezenlijkingen?

- De inrichtingsprojecten voor de open ruimte in de Oostrand (Zaventem, Machelen, Wezembeek, Kraainem en Tervuren), de Noordrand (Asse – Zellik) en de Zuidrand (Beersel – Linkebeek) komen stilaan op kruissnelheid. Dat gebeurt via subsidies die minister Schauvliege voor landinrichting ter beschikking stelt. De volgende jaren zal VLM op het terrein aan de vrijwaring en de versterking van de open ruimte aan het werken zijn in de Vlaamse Rand.
- VLM heeft samen met heel wat partners een zogenaamd planprogramma voor landinrichting in de 19 gemeenten van de Vlaamse Rand voorbereid. Dat planprogramma biedt de mogelijkheid om op korte, middellange en lange termijn te investeren in de open ruimte en de leefbaarheid in de Vlaamse Rand.
- Voor de Vlaamse Landmaatschappij is de aankoop van een ruim pakket landbouwgronden rond de vierkanthoeve Hooghof in Zellik een belangrijke stap in het grondbeleid in de Vlaamse Rand. Bovendien hebben we de aankoop gerealiseerd samen met het Agentschap voor Natuur en Bos. De totaalaankoop biedt perspectieven voor een adequate inrichting van het gebied, waarbij zowel landbouw, natuur, recreatie en omgevingskwaliteit wel varen.

Drie belangrijkste teleurstellingen?

- Tegen de snelheid waarmee de evolutie plaatsvindt in de Vlaamse Rand is soms geen kruid gewassen. We vertrekken van een visie en we willen die uitvoeren op het terrein, maar tussen visie en uitvoering, tussen droom en daad ligt de harde werkelijkheid van een sterk verstedelijkt en verstedelijkend gebied. Terwijl er nog altijd grote verwachtingen leven om de open ruimte verder te kunnen aansnijden, heeft de Vlaamse Rand juist veel nood aan ademruimte, speelruimte, leefruimte, ontspanningsruimte, ... Nergens anders dan in een verstedelijkt gebied als de Vlaamse Rand hechten de bewoners zoveel belang aan stilte, groen, rust, ... Maar de roep naar stilte klinkt nog altijd niet luid genoeg.
- De financiële draagkracht bij de gemeentebesturen staat onder druk. Heel wat gemeenten staan financieel noodgedwongen op de rem. Zelfs als projecten voor 50 tot 70% worden gesubsidieerd, houdt men meer en meer de boot af. Dat legt toch een beetje een hypotheek op de vrijwaring, versterking en aaneenschakeling van de open ruimte in de Vlaamse Rand. Samen met het eerste puntje (de snelle autonome evolutie) kan dat de leefbaarheid en de omgevingskwaliteit in de Rand in het nauw drijven. Als we willen investeren in omgevingskwaliteit, open ruimte en leefbaarheid in de Vlaamse Rand, dan hebben we geen tijd te verliezen.
- Jammer, maar helaas, maar toch nog altijd de bureaucratische traagheid. Dossiers blijken soms maandenlang onderweg te zijn op weg naar goedkeuring. En dat gebeurt op verschillende niveaus. De overheid is gebonden aan tal van regels. Die zijn er niet voor niets, maar hebben wel een zekere traagheid als gevolg.

Drie belangrijkste uitdagingen?

- Andere partners (gemeenten, provincie, Vlaamse en federale overheid) zover krijgen dat ze zich niet alleen meer gaan focussen op hun eigen bevoegdheid, maar ook de meerwaarde inzien van het samenwerken over de beleidsdomeinen heen. Alleen door over beleidsdomeinen heen de handen in elkaar te slaan kunnen we ambitieuze projecten realiseren met tegelijk oog voor de leefbaarheid en de

omgevingskwaliteit. Samenwerking levert een veel efficiëntere en effectievere inzet van mensen en middelen op.

- Laat ons niet langer struikelen over de gewestgrens. Wij werken aan een kwalitatieve open ruimte, aan een leef-, woon- en werkomgeving waar iedereen zich beter hoort bij te voelen. Een beek, een rivier, een bos, een fietspad, een wandelpad, een (spoor- of water)weg, ... laten zich niet vatten binnen bestuurlijke grenzen. Over de gewestgrenzen heen moeten we tot een eenduidige visie komen voor de regio en die visie voert ieder gewest dan uit op zijn eigen grondgebied. Samenwerking over de gewestgrenzen heen kan alleen maar positieve gevolgen hebben. Dat fietspad dat op de gewestgrens doodloopt, moet definitief tot het verleden behoren. Over die grenzen heen moeten we leren dat samenwerking meer kansen inhoudt dan bedreigingen.

- Alleen kan de overheid alle plannen voor de versterking van de open ruimte niet waarmaken. Initiatieven van onderuit moeten een volwaardige plaats krijgen in het pakket aan maatregelen, gericht op de versterking van de open ruimte. De VLM stelde in opdracht van minister-president Peeters al budgetten ter beschikking voor de ondersteuning van kleinschalige kortetermijnprojecten (quickwins). De VLM vindt dat een goed instrument om lokale initiatieven te ondersteunen.